

TÁJÉKOZTATÓ

a kiterjesztett hatályú előírt közös jogkezeléssel kapcsolatos előzetes tiltakozás („kilépés” az előírt közös jogkezelésből)

A szerzők bizonyos műveikkel kapcsolatos szerzői vagyoni jogaikat a szerzői jogi törvény alapján (1999. évi. LXXVI. tv.) közös jogkezelés útján gyakorolhatják. Ezen belül vannak olyan vagyoni jogok, melyet kizárólag közös jogkezelő szervezet útján érvényesíthet (pl. üres hordozó jogdíj), és vannak olyanok, melyeket a reprezentatív közös jogkezelő szervezetek gyakorolhatnak, de bizonyos esetben a szerző ezt maga is végezheti.

Ennek magyarázata alapvetően az, hogy a szerzőknek bizonyos vagyoni jogaik érvényesítése fizikailag szinte lehetetlen feladat lenne, míg egyes jogok gyakorlása ugyan lehetséges egyénileg, de egyszerűbb, hatékonyabb közös jogkezelő szervezeten keresztül.

Ennek a logikai sémának az eredménye az, hogy a magyar közös jogkezelés rendszerében azon szerzői vagyoni jogok esetében, melyet a szerzők vagy jogutódaik elméletileg önmaguk is tudnak érvényesíteni, lehetőség van a közös jogkezelés elleni ún. előzetes tiltakozásra, ismertebb nevén „kilépés”-re.

A közös jogkezelés új szabályait megállapító törvény (2016. évi XLIII. tv.) ennek megfelelően lehetővé teszi, hogy a FILMJUS Egyesület (továbbiakban: FILMJUS) által képviselt szerzők előzetesen tiltakozhassanak a FILMJUS közös jogkezelése ellen azon felhasználások esetében, amelyek engedélyezése, jogdíjkezelése ezen szerzői vagyoni jogok körébe tartozik. Ezen felhasználási formák a FILMJUS Egyesület esetében a következők:

- ⇒ Filmalkotás digitális vagy analóg hordozón történő többszörözése és forgalmazása,
- ⇒ Filmalkotás sugárzással, vezeték útján, vagy más eszközzel vagy módon történő nyilvánossághoz közvetítése (jellemzően: televíziós sugárzás),
- ⇒ Filmalkotásnak a nyilvánosság számára lehívással hozzáférhetővé tétele (jellemzően: internet, on-demand), és
- ⇒ Filmalkotás nyilvános előadása (a FILMJUS Egyesület csak jogdíjkezelést végez).

Tehát, ha valamely szerző vagy jogutódja a fenti felhasználási formák esetében hatékonyabbnak tartja a, saját, egyéni engedélyezését a közös jogkezeléssel szemben, úgy ennek jogi érvényt tud szerezni az alábbi nyilatkozatok kitöltésével, melyeket aláírva, eredetben kell megküldeni a FILMJUS Egyesület részére.

A FilmJUS honlapjáról letölthetők az ún. tiltakozó (kilépési) nyilatkozatok.

A nyilatkozat hatályosulására 2021. július 1-től új szabályok vonatkoznak, melyet a FILMJUS Egyesület Alapszabálya az alábbiak szerint szabályoz:

„14.9. Az Egyesület közös jogkezelése ellen – a kötelező közös jogkezelés kivételével – a jogosult a szerzői jogok és a szerzői joghoz kapcsolódó jogok közös kezeléséről szóló 2016. évi XCIII. tv. (Továbbiakban Kjkt.) 18.§-ának megfelelően tiltakozhat (un. kilépés). A jogosult - a kötelező közös jogkezelés körébe tartozó eset kivételével – az Egyesülethez intézett, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt egyoldalú nyilatkozatával tiltakozhat szerzői művei felhasználásának közös jogkezelés körében történő engedélyezése ellen. A tiltakozás bármikor történhet, a nyilatkozat a kézhezvétel napját követő ötödik napon válik hatályossá. A tiltakozással érintett, már megkötött felhasználási szerződések esetében a tiltakozás - eltérő megállapodás hiányában - a tiltakozással érintett naptári félév utolsó napján válik

hatályossá, feltéve, hogy a tiltakozásra az érintett fél év első három hónapjának utolsó napjáig sor kerül. A naptári fél év első három hónapjának utolsó napját követően (vagyis az adott fél év 4-6. hónapjában) tett tiltakozó nyilatkozat hatálybalépése a következő naptári fél év utolsó napján kerül sor. Az Egyesület a tiltakozás jogát más módon nem korlátozza.

14.10. *A tiltakozó nyilatkozat kizárólag a jogosult adott műtípusba tartozó valamennyi művére kiterjedő hatállyal tehető.*

14.11. *A közös jogkezelés ellen tiltakozó jogosult nyilatkozatának hatályossá válását megelőzően történt felhasználás ellenértékeként vagy a tiltakozás hatályossá válását megelőzően kiadott engedély alapján jogdíjra jogosult, a jogosultat - a neki járó jogdíjjal kapcsolatban – az Egyesülettel szemben a tiltakozástól függetlenül változatlanul megilletik a Kjkt. alapján fennálló jogok.*

14.12. *Külön szabályok szerint tehető nyilatkozatot azon jogosult, melynek – vagy jogelődjének – műve(i) kereskedelmi forgalomban már nem érhető(ek) el (lásd. Szjt. 41/M.§). Ebben az esetben a fenti szabályok szerint megtett nyilatkozat bármikor megtehető, és az akár egyes, kereskedelmi forgalomban nem elérhető művekre is vonatkozhat.”*

Esetleges kilépési nyilatkozatát kérjük a fentiek ismeretében és annak alapos megfontolását követően nyújtja be. Javasoljuk azzal kapcsolatban előzetesen a Jogi Irodával is egyeztessen.